

NIEUWE WETGEVING IS (TE GROOT) SUCCES: WIJZIGEN VOORNAAM NIET MEER

Elke dag veranderen drie W

De nieuwe wetgeving die het veranderen van een voornaam makkelijker en goedkoper maakt, dreigt slachtoffer te worden van het eigen succes. Door de grote vraag – liefst 1.031 West-Vlamingen lieten sinds 1 augustus vorig jaar hun voornaam veranderen – én het vele werk beginnen steeds meer gemeenten te twijfelen om het toch weer betalend te maken. Zoals Oudenburg, dat sinds maandag 150 euro vraagt voor de dienst.

DOOR OLIVIER NEESE

Voor wie de voornaam al jaren een kwelling was, kwam er vorig jaar goed nieuws. Sinds 1 augustus 2018 kan je die via een nieuwe procedure eenvoudig en snel laten veranderen. Vroeger moest je daarvoor naar de FOD Justitie, 490 euro betalen en al snel een half jaar wachten. Nu volstaat een bezoekje aan de ambtenaar van de burgerlijke stand. En na een handvol dagen is alles geklonken. De gemeenten mogen sinds de nieuwe regeling zelf bepalen hoeveel ze hiervoor aanrekenen. De enige regel waar ze zich aan moesten houden: voor transgenders mag de prijs slecht 10 procent bedragen van het bedrag dat doorgaans gevraagd wordt. En de kosten voor het vernieuwen van de identiteitskaart en rijbewijs zijn voor de burger. Zo

“

Je kan denken: het werk valt mee. Maar alle akten van de betrokkene moeten aangepast worden én die van de echtgenoot en kinderen

goed als alle gemeenten kondigden meteen aan om deze dienst gratis te leveren. De ene wilde niet voor de andere onderdoen.

Dat overtuigde meer dan duizend West-Vlamingen om er werk van te maken. In onze 64 gemeenten veranderden sindsdien al 1.031 mensen hun voornaam, omgerekend komt dat neer op gemiddeld drie per dag. “Wij zagen een vertienvoudiging”, klinkt het bij stad Kortrijk, waar er 115 mensen hun voornaam lieten veranderen. Het meest aantal wijzigingen werd aangevraagd in Brugge, waar 224 inwoners een nieuwe voornaam aanvroegen.

PRIJSSTIJGING

Maar de nieuwe regelgeving dreigt het slachtoffer te worden van haar eigen succes. Steeds meer steden en gemeenten vragen weer geld voor de dienst, of denken er toch over na. Wie in Oudenburg zijn voornaam wil veranderen, moet daar sinds maandag 150 euro voor moeten betalen. Ook in Blankenberge wordt dat binnenkort betalend. De gemeenteraad besloot vorige week dat de retributie voor een voornamswijziging 50 euro zal bedragen. Gistel en Jabbeke vragen sinds Nieuwjaar 150 euro, in Meulebeke steeg de kost van 50 naar 250 euro. Nog meerdere gemeenten en steden geven toe te twijfelen of blijven zeer op de vlakte over een eventuele prijsverhoging. “Of die procedure in de toekomst weer betalend gemaakt zal worden, weten we nog niet. Dat zal deel uitmaken van een grondige evaluatie”, klinkt het bijvoorbeeld in Brugge. In Kortrijk luidt het dan weer: “We overwegen om hiervoor in de toekomst een retributie te vragen omdat er toch wel heel veel bij komt kijken, maar we wachten eerst de volledige im-

pact van het nieuwe digitale systeem af.” In Knokke-Heist klinkt het bij herhaaldelijk vragen naar de plannen telkens: “Voorlopig nog gratis.”

EÉN NAAM, ZEVEN AKTEN

De reden om de prijs te verhogen: het vele werk voor de ambtenaren. “In Tielt kregen we sinds de nieuwe regeling 21 aanvragen”, zegt Els Lambrecht, coördinator burgerzaken bij de Europastad. “Je kan denken: dat valt mee. Maar elke voornaamsverandering moest in alle akten van de betrokkene – de geboorteakte, huwelijksakte, echtscheidingsakte... – aangebracht worden, maar óók in deze van zijn echtgenoot én kinderen. Voor één akte is het voorgevallen dat wij tot zeven andere akten moesten aanvullen. In totaal hebben wij in 96 bestaande akten burgerlijke stand een aanpassing moeten aanbrengen. In sommige gevallen werd er enkel een koppelteken toegevoegd, of een letter veranderd: van Marc naar Mark bijvoorbeeld.”

Een extra reden die gemeenten opgeven om het weer betalend te maken: voorkomen dat er lichtzinnig gedaan wordt over een verandering.

“In Lichtervelde liet een jongen zijn voornaam aanvullen met zijn roepnaam”, klinkt het. “Maar dit was zonder medeweten van zijn ouders, die daar allesbehalve mee opgezet waren. Nu overweegt hij om zijn naam opnieuw te laten veranderen. Tja...”

DRUK VERMINDERD

Het argument over het vele werk raakt stilaan van de baan. Door de digitalisering van de burgerlijke stand sinds 31 maart is het niet meer nodig om andere dan de geboorteakte te veranderen. Op basis hiervan besloot Roeselare dat het wijzigen van de voornaam in de toekomst toch gratis blijft. Ook ‘het nieuwe’ van de nieuwe regeling neemt af. Zij die hun naam wilden veranderen, deden dit meteen. “In 2016 en 2017 was er geen enkele aanvraag, meteen na de nieuwe regelgeving hadden we er plots 19”, klinkt het bij Waregem. “De piek van bij de lancering is nu voorbij. Wij vinden het niet nodig om kosten aan te rekenen.” En zo is het nog in 48 gemeenten. Op dit moment toch.

In Brugge heeft de nieuwe procedure het meest succes. 224 mensen, Flor inbegrepen, lieten er hun voornaam veranderen. (foto DC)

IN ELKE GEMEENTE GRATIS

est-Vlamingen van naam

◀ Lorenzo is nu Flor “Van spotnaam een merk gemaakt”

Een van de eersten om zijn voornaam te veranderen met de nieuwe procedure was Flor Expeels, tot voor kort Lorenzo. “Rond mijn veertiende werd ik - net zoals zoveel kinderen op die leeftijd - gepest met mijn voornaam”, legt de 31-jarige Bruggeling uit. “Maar in plaats van te zitten kniezen, heb ik die spotnaam omarmd en er mijn handelsmerk van gemaakt. Op den duur gebruikte niemand nog mijn echte naam. Enkel in officiële documenten of bij de dokter werd ik nog aangesproken met ‘Lorenzo’. Zelfs mijn ouders spraken me aan als ‘Flor’. Al heel lang was ik van plan om mijn voornaam te veranderen, maar die 490 euro was voor mij een drempel. Zeker

foto DC

Ann is nu Anna “Hartkloppingen voor één letter”

Soms houdt een voornamswijziging niet meer in dan het plaatsen of het weglaten van een letter of koppelteken. Een kleine aanpassing die een wereld van verschil maakt voor de betrokkenen. Zoals voor de Kortrijkse Anna Cattrysse, tot voor kort Ann. “Toen de nieuwe wetgeving er was, ging ik meteen naar het stadhuis. Ik weet nog exact welke dag: 8 augustus 2018. Acht, acht, achttien. Die dag was ik echt zenuwachtig. Hartkloppingen had ik, omdat ik dacht dat ik geen geldige reden zou kunnen voorleggen voor die kleine aanpassing. Maar er is me er nooit een gevraagd. Alles ging zeer vlot, behalve dat er net een kleine computerstoring was. De bediende zat ermee verveeld, maar ik zei: ik wacht al tien jaar, het zal nu ook niet op die 20 minuten komen.” (*lacht*) “Waarom ik voor die extra letter koos? Mijn tweede is Maria, mijn derde naam Magdalena. Met ‘Ann’ vormde dat geen mooi geheel. Daarenboven zat ik als Vlaamstalige verveeld met de Engels schrijfwijze. En ten derde vond ik ‘Ann’ te roeperig. Al tien jaar laat ik me aanspreken als Anna, hoewel het niet officieel was. Hoe iemand me aanspreekt, weet ik meteen hoelang die persoon me kent. ‘Anneke’ is iemand van de lagere school, ‘Ann’ iemand van voor mijn veertigste en ‘Anna’ van iemand die nooit iets anders gekend heeft.” (*lacht*) (ON)

omdat ik in volle opstart van een eigen zaak - Pyrogen - zat. Elke zelfstandige weet dat je dan ook alle kleintjes nodig hebt. Van zodra de nieuwe regelgeving van kracht was, ben ik meteen naar de burgerlijke stand geweest om mijn voornaam te wijzigen. En dat gaat echt vlot. Het moeilijkste is om aan het loket te geraken. (*lacht*) Dan vul je gewoon een papier in, dat dan naar een commissie wordt gestuurd. Na twee maanden volgt een goedkeuring en krijg je al de documenten om je ID-kaart en rijbewijs te veranderen. Voor dat laatste moet je wel betalen, maar alles samen zal het me nog geen 50 euro hebben gekost.” (ON)

foto GD

Daisy is nu Elodie “Volledig breken met mijn verleden”

Sommigen veranderen niet enkel hun voornaam, maar ook hun familienaam. “In november heb ik mijn voornaam laten wijzigen, op dit moment ben ik volop bezig om ook mijn achternaam te veranderen. Helaas moet je daar wel voor betalen en een hele procedure doorlopen”, zegt Elodie, tot voor kort Daisy Cleppe. “Door mijn volledige naam te veranderen, wil ik volledig breken met mijn verleden”, vertelt de 47-jarige Izegemse, die nu in Kortrijk woont. “Op mijn achtste hebben mijn ouders me gedumpt in een opvangschool in Oostduinkerke. Nooit hebben ze nog achter me gekeken. Ik werd opgevoed door pleegouders. Op eigen kracht heb ik me door het leven geslagen. Moeilijk, maar het is gelukt. Ik wil niets meer met het verleden te maken hebben. Mijn ouders zijn recent allebei overleden. Daags voor de dood van mijn moeder liet ik mijn voornaam veranderen. Op de doodsbrief heb ik mijn twee namen geplaatst: Daisy Elodie Cleppe. Zo zagen de mensen de verandering al, maar toch wisten ze nog dat het over mij ging. Vanwaar de naam Elodie komt? Die heeft mijn vriend gekozen. Meteen vond ik dat ook een mooie, originele naam. Wat mijn nieuwe achternaam zal worden, weet ik niet. Sowieso moet het passen bij mijn nieuwe voornaam.” (ON)

Andere naam het duurst in Oostrozebeke

GEMEENTE	KOST	AANTAL
Alveringem	gratis	2
Anzegem	gratis	3
Ardoos	gratis	7
Avelgem	gratis	5
Beernem	gratis	8
Blankenberge	€ 50	26
Bredene	gratis*	26
Brugge	gratis*	224
Damme	€ 140	5
De Haan	gratis	14
De Panne	gratis	19
Deerlijk	gratis	7
Dentergem	€ 100	1
Diksmuide	gratis	14
Gistel	€ 150	14
Harelbeke	gratis*	28
Heuvelland	€ 140	2
Hooglede	gratis	10
Houthulst	gratis	7
Ichtegem	gratis	8
Ieper	gratis	21
Ingelmunster	gratis	6
Izegem	gratis	15
Jabbeke	€ 100	13
Knokke-Heist	gratis	29
Koekelare	gratis	8
Koksijde	gratis	8
Kortemark	gratis	12
Kortrijk	gratis*	115
Kuurne	gratis	2
Langemark-P.	€ 140	2
Ledegem	gratis	5
Lendelede	gratis	2
Lichtervelde	gratis	3
Lo-Reninge	gratis	0
Menen	gratis	20
Mesen	gratis	0
Meulebeke	€ 250	5
Middelkerke	gratis	10
Moorslede	gratis	3
Nieuwpoort	gratis	5
Oostende	gratis	139
Oostkamp	gratis	23
Oostrozebeke	€ 490	2
Oudenburg	gratis*	8
Pittem	gratis	5
Poperinge	€ 50	8
Roeselare	gratis	63
Ruiselede	gratis	6
Spiere-Helkijn	gratis	0
Staden	gratis	8
Tielt	gratis*	21
Torhout	€ 150	10
Veurne	gratis	8
Vleteren	€ 75	0
Waregem	gratis	19
Wervik	€ 10	14
Wevelgem	gratis	26
Wielbeke	€ 50	2
Wingene	gratis	13
Zedelgem	€ 200	7
Zonnebeke	gratis	2
Zuienkerke	gratis	4
Zwevegem	gratis	6

TOTAAL 1031

gratis* = (mogelijk) betalend in de toekomst